

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ ТЕХНІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ В УМОВАХ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ

PECULIARITIES OF DEVELOPING FOREIGN LANGUAGE COMMUNICATIVE COMPETENCE OF TECHNICAL STUDENTS UNDER BLENDED LEARNING CONDITIONS

У статті висвітлено актуальність формування іншомовної комунікативної компетентності (ІКК) у студентів технічних спеціальностей у контексті глобалізації та цифрової трансформації системи вищої освіти. Підкреслено, що володіння іноземними мовами виступає не лише обов'язковою умовою професійної підготовки майбутніх фахівців, але й важливим чинником їхньої конкурентоспроможності на міжнародному ринку праці, здатності брати участь у міжкультурній взаємодії та міжнародних науково-виробничих проєктах. Особлива увага приділена змішаному навчанню як перспективній освітній моделі, що органічно інтегрує традиційні аудиторні заняття та сучасні цифрові формати, забезпечуючи гнучкість, персоналізацію та доступність освітнього процесу.

Аналіз сучасних досліджень доводить ефективність використання змішаного навчання у розвитку ІКК через поєднання синхронних та асинхронних форм взаємодії, інтеграцію інтерактивних платформ, мобільних застосунків, елементів гейміфікації, ролевих ігор і проєктної діяльності. Показано, що застосування електронних освітніх середовищ (Moodle, Google Classroom, Blackboard) та мультимедійних ресурсів (відео, подкасти, онлайн-симуляції) сприяє моделюванню реалістичних професійних ситуацій, розвитку мовної адаптивності та міжкультурної комунікації. Значущим чинником визначено створення мотиваційного освітнього середовища та забезпечення якісного зворотного зв'язку за допомогою автоматизованих систем тестування, форумів, чатів і групових дискусій.

У статті визначено основні переваги змішаного навчання: гнучкість та індивідуалізація освітнього процесу; підвищення мотивації й залученості студентів; розвиток професійної термінології; інтерактивність і колаборація; доступ до автентичних матеріалів; ефективність оцінювання та корекції навчальних результатів. Водночас окреслено й низку проблем, пов'язаних із технічними обмеженнями, недостатньою готовністю викладачів до інтеграції інноваційних технологій, а також ризиками зниження навчальної мотивації. Зроблено висновок, що змішане навчання є однією з найбільш перспективних моделей організації сучасного освітнього процесу у вищій технічній школі, яка сприяє комплексному формуванню іншомовної комунікативної компетентності студентів відповідно до вимог глобалізованого освітнього простору та викликів цифрової доби.

Ключові слова: змішане навчання, іншомовна комунікативна компетентність, технічні спеціальності, цифрові технології,

інтерактивні методи, освітні платформи, дистанційне навчання.

The article highlights the relevance of developing foreign language communicative competence (FLCC) among students of technical specialties in the context of globalization and the digital transformation of higher education. It is emphasized that proficiency in foreign languages is not only a mandatory component of professional training for future specialists but also a crucial factor in their competitiveness in the international labor market, their ability to participate in intercultural interaction, and involvement in international scientific and industrial projects. Particular attention is paid to blended learning as a promising educational model that organically integrates traditional classroom instruction with modern digital formats, ensuring flexibility, personalization, and accessibility of the educational process.

An analysis of current research demonstrates the effectiveness of blended learning in developing FLCC through the combination of synchronous and asynchronous modes of interaction, the integration of interactive platforms, mobile applications, gamification elements, role-playing, and project-based activities. It is shown that the use of electronic learning environments (Moodle, Google Classroom, Blackboard) and multimedia resources (videos, podcasts, online simulations) facilitates the modeling of realistic professional situations, the development of linguistic adaptability, and intercultural communication. A significant factor is identified in the creation of a motivational learning environment and the provision of quality feedback through automated testing systems, forums, chats, and group discussions.

The article identifies the main advantages of blended learning: flexibility and individualization of the educational process; increased student motivation and engagement; development of professional terminology; interactivity and collaboration; access to authentic materials; and the effectiveness of assessment and correction of learning outcomes. At the same time, a number of challenges are outlined, including technical constraints, insufficient readiness of instructors to integrate innovative technologies, and the risk of reduced student motivation. The article concludes that blended learning is one of the most promising models for organizing modern educational processes in technical higher education institutions, as it contributes to the comprehensive development of students' foreign language communicative competence in line with the demands of the globalized educational space and the challenges of the digital era.

Key words: blended learning, foreign language communicative competence, technical specialties, digital technologies, interactive methods, educational platforms, distance learning.

УДК 378.147

DOI <https://doi.org/10.32782/ip/86.1.3>

Стаття поширюється на умовах ліцензії CC BY 4.0

Птушка А.С.,

канд. філол. наук, доцент,
авідувач кафедри іноземних мов
Харківського національного
автомобільно-дорожнього університету

Постановка проблеми. Сучасна система вищої освіти перебуває в умовах глобалізації та цифрової трансформації, що зумовлює підвищені вимоги до професійної підготовки майбутніх фахівців технічних спеціальностей. Володіння іноземними мовами розглядається як невід'ємна складова їхньої професійної компетентності, адже вона забезпечує здатність ефективно комунікувати у міжкультурному середовищі, брати участь у міжнародних наукових і виробничих проєктах, а також підвищує конкурентоспроможність на глобальному ринку праці.

У цьому контексті особливого значення набуває змішане навчання, яке поєднує традиційні аудиторні заняття з дистанційними формами роботи. Такий підхід відкриває нові можливості для розвитку іншомовної комунікативної компетентності у студентів технічних спеціальностей.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема формування іншомовної комунікативної компетентності у здобувачів вищої освіти, зокрема студентів немовних та інженерно-технічних спеціальностей, набуває особливої актуальності в умовах цифровізації та трансформації освітнього процесу. У низці сучасних наукових публікацій українських дослідників висвітлено різноманітні аспекти теорії та практики іншомовної підготовки у форматі змішаного, дистанційного й інтерактивного навчання.

Зокрема, у працях Н. Безлюдної, О. Безлюдного, О. Комар, Н. Гончаренко-Закревської, Н. Дюканової, Н. Бурмакіної, О. Романової, О. Мудрик, а також А. Щеглової [1;2;5;13] проаналізовано потенціал змішаного навчання у формуванні мовно-комунікативної компетентності. Автори звертають увагу на поєднання традиційних і цифрових методів як ключового чинника адаптації сучасної іншомовної освіти до умов нової цифрової реальності.

Праці О. Матієнко, С. Бучацької, П. Пирогової, Є. Воронової, Т. Герасимчук, О. Губаревої [3;8;11] акцентують увагу на ефективності інтерактивних форм навчання, зокрема рольових ігор і проєктної діяльності, для розвитку практичних мовленнєвих навичок. Дослідження підкреслюють потребу у активному включенні студентів до мовленнєвої взаємодії в умовах віртуального освітнього середовища.

Питання створення інноваційного та мотиваційного освітнього середовища порушуються у роботах Н. Гонтаровської, Ю. Лотоцької, Y. Ilin, T. Skurativska [4;7;18], де автори пропонують педагогічні умови й методи підвищення мотивації здобувачів до вивчення іноземних мов. Актуальним є також досвід М. Денисюк, В. Вишківської, Ю. Опанасюк, Ю. Якусевич [6;10;17] щодо психолого-педагогічних умов застосування ІКТ і дистанційних технологій у ЗВО.

Увагу до професійної іншомовної підготовки студентів технічних спеціальностей приділяють

В. Слабо, Ю. Запольська [14], які підкреслюють роль інформатизації в забезпеченні фахової мовної компетентності.

Окреме місце займають дослідження академічної доброчесності в умовах цифрової освіти, зокрема праця М. Оліхненка [9], де розглядаються механізми підтримки етичних стандартів у віртуальному навчальному просторі.

Аналіз наукової літератури свідчить про зростаючу зацікавленість у дослідженні ефективних педагогічних стратегій, що забезпечують розвиток іншомовної комунікативної компетентності через поєднання інноваційних технологій, гнучких освітніх моделей та інтерактивних методів проте вважаємо, що **недостатньо було приділено уваги** визначенню: особливостей формування іншомовної комунікативної компетентності студентів технічних спеціальностей в умовах змішаного навчання, а також позитивних та негативних викликів впровадження змішаного навчання у вищій технічній освіті.

Метою даного дослідження стало – на основі аналізу сучасних наукових досліджень визначити особливості формування іншомовної комунікативної компетентності студентів технічних спеціальностей в умовах змішаного навчання, а також виявлення переваг і викликів впровадження змішаного навчання у вищій технічній освіті.

Виклад основного матеріалу. Змішане навчання розглядається як поєднання аудиторної діяльності та онлайн-взаємодії, що дає можливість органічно інтегрувати синхронні й асинхронні методи роботи (Н. Бурмакіна [2]). За спостереженнями Н. Безлюдної, О. Безлюдного та О. Комара [1], ця модель створює умови для більш персоналізованого навчання, враховуючи індивідуальні освітні потреби студентів.

М. Денисюк і В. Вишківська [6] розглядають використання інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) як один із провідних інноваційних напрямів створення педагогічних умов. Науковці наголошують, що інтеграція ІКТ в освітній процес не лише підвищує навчальну мотивацію студентів, але й сприяє розвитку цифрової грамотності та забезпечує розширений доступ до освітніх ресурсів.

На думку Н. Гонтаровської [4], формування ІКК у форматі дистанційного навчання потребує ретельного планування та застосування спеціальних педагогічних інструментів – інтерактивних технологій, платформ для відеоконференцій і систем управління навчальним процесом. Подібну позицію поділяє М. Оліхненко [9], який підкреслює, що ефективне формування ІКК у змішаному форматі пов'язане з активним використанням сучасних ІКТ, інтерактивних платформ і мобільних застосунків, що забезпечують високий рівень залученості студентів у навчальний процес.

В. Слабко та Ю. Запольська [14] наголошують, що формування професійної іншомовної компетентності студентів інженерно-технічного профілю має специфічні особливості. На їхню думку, інформатизація освітнього простору суттєво сприяє розвитку іншомовних комунікативних умінь, які є необхідними для здійснення професійної діяльності.

Науковці Н. Безлюдна, О. Безлюдний і О. Комар [1] визначають цю модель змішаного навчання як таку, що забезпечує гнучкість та індивідуалізацію освітнього процесу, відповідаючи різноманітним потребам студентів. Н. Бурмакіна [2] підкреслює, що змішане навчання дозволяє поєднувати синхронні та асинхронні форми взаємодії, сприяючи паралельному розвитку як мовних, так і технічних компетентностей здобувачів освіти.

Для підвищення результативності змішаного навчання важливим є застосування інтерактивних освітніх технологій. Є. Воронова, Т. Герасимчук та О. Губарева [3] відзначають особливу роль проєктного методу, який забезпечує формування ІКК через практико-орієнтовану діяльність студентів. Дослідники підкреслюють, що застосування проєктного методу в умовах змішаного навчання сприяє створенню інтерактивного освітнього середовища. У такому форматі студенти отримують можливість використовувати іноземну мову для розв'язання практичних завдань технічного характеру, одночасно удосконалюючи навички мовної адаптації до професійного середовища.

Подібну позицію висловлює і А. Щеглова [16], наголошуючи на значущості створення інтерактивного освітнього середовища для підготовки фахівців технічного профілю, оскільки воно сприяє розвитку професійно спрямованої комунікації та навичок співпраці.

О. Матієнко та С. Бучацька [8] зазначають, що рольові ігри виступають ефективним дидактичним засобом у процесі формування іншомовної комунікативної компетентності студентів немовних спеціальностей. Застосування гейміфікації до якої відносить рольові ігри, дозволяє моделювати реальні професійні ситуації, у яких здобувачі освіти мають можливість відпрацьовувати мовні навички, опановувати спеціалізовану лексику та розвивати індивідуальні комунікативні стратегії. Таким чином, рольові ігри сприяють удосконаленню іншомовної підготовки, формуванню здатності до ефективної міжкультурної взаємодії.

На думку М. Хурси [15], однією з ключових переваг змішаного навчання є можливість організації навчального процесу у форматі дискусій, рольових ігор та командних проєктів, що активізує комунікативну діяльність студентів і підвищує їхню мотивацію до вивчення іноземної мови.

І. Редька [12] підкреслює, що змішане навчання є дієвим засобом реалізації принципів інклюзивності та персоналізації освітнього процесу. Зазначене

особливо важливо у підготовці студентів технічних спеціальностей, де значна частина навчальних дисциплін має практичне спрямування. Науковці зазначають, що інтеграція інтерактивних інструментів у онлайн-формат дозволяє моделювати реалістичні професійні ситуації, що сприяє розвитку іншомовних комунікативних умінь здобувачів освіти.

У контексті використання сучасних освітніх технологій П. Пирогова [11] підкреслює значення інтерактивних інструментів, таких як форуми, чати та платформи для колективного навчання. Дослідниця відзначає, що ці засоби забезпечують безперервну мовну практику, сприяють формуванню навичок комунікації у режимі реального часу та створюють умови для більш активної участі студентів у навчальному процесі.

Н. Гончаренко-Закревська та Н. Дюканова [5], аналізуючи формування іншомовної комунікативної компетентності в умовах цифровізації освіти, роблять висновок, що цифрові технології істотно розширюють можливості освітнього середовища. Зокрема, вони забезпечують доступ до мультимедійних ресурсів, автоматизованих систем контролю знань та дистанційних платформ. Використання автентичних матеріалів – лекцій іноземних фахівців, міжнародних журналів та технічної документації – сприяє розширенню професійного словникового запасу, вдосконаленню мовних навичок і розвитку здатності студентів до ефективної професійної комунікації.

Дослідження Н. Бурмакіної [2] підтверджує, що студенти, які опановували навчальний матеріал за змішаною моделлю навчання, демонструють вищий рівень сформованості мовних навичок порівняно з тими, хто здобував знання виключно традиційними методами.

Важливим складником ефективної реалізації змішаного навчання є створення мотиваційного середовища, яке, за твердженням Н. Гончаровської, І. Редьки, О. Романової та О. Мудрик [4; 12; 13], забезпечує стійкий пізнавальний інтерес студентів і враховує їхні індивідуальні потреби. У цьому контексті Ю. Лотоцька [7] акцентує на значенні систем заохочення (рейтинги, бєджі), а У. Іліна та Т. Skurativska [18] підкреслюють ефективність використання гейміфікаційних підходів у дистанційних курсах.

Ю. Опанасюк [10], підкреслює, що дистанційне навчання є одним із найбільш ефективних засобів підвищення якості освітнього процесу, оскільки надає студентам можливість працювати з навчальними матеріалами у зручний час і з будь-якого місця. Використання електронних платформ, таких як Moodle, Google Classroom та Blackboard, створює умови для організації групових дискусій, виконання тестових завдань і проєктної діяльності, що позитивно впливає на формування іншомовної комунікативної компетентності.

Дослідники підкреслюють [10; 13; 18], що подібні платформи дозволяють інтегрувати мультимедійні ресурси – відео- та аудіоматеріали, які допомагають адаптувати мовні вміння студентів до професійної термінології. Для здобувачів технічних спеціальностей особливе значення має створення електронних курсів із вправами на переклад спеціалізованих текстів, опрацювання термінологічного апарату та розв'язання фахових завдань іноземною мовою, що суттєво підвищує рівень їхньої іншомовної компетентності.

Отже, застосування цифрових освітніх платформ, зокрема Moodle, Google Classroom та Blackboard, відкриває широкі можливості для самостійної роботи студентів, організації групових обговорень і виконання колективних проєктів. Важливим є й інтегрування мультимедійних ресурсів – інтерактивних відео, подкастів, симуляцій, які, за висновками Ю. Якусевича [17], сприяють формуванню мовних та комунікативних умінь у реальних і змодельованих професійних ситуаціях.

Науковці зазначають, що змішане навчання сприяє підвищенню гнучкості й доступності освітнього процесу, оскільки поєднує традиційні форми підготовки (лекційні та практичні заняття) із сучасними цифровими інструментами, зокрема онлайн-курсами, інтерактивними платформами та відео-конференціями. Ефективність цієї моделі значною мірою визначається інтеграцією інноваційних методів, серед яких кейс-метод, асоціативне навчання та використання дистанційних освітніх платформ, що сприяють розвитку іншомовної комунікативної компетентності студентів.

Ю. Якусевич [17] у своїх дослідженнях підкреслює вагомість застосування мультимедійної технології, для формування ІКК, зокрема інтерактивні відео, подкасти та онлайн-симуляції. Використання подібних матеріалів забезпечує більш глибоке опанування мовних структур і культурних контекстів, що є надзвичайно важливим для студентів технічних спеціальностей, яким необхідно адаптувати мовні навички до вимог міжнародних стандартів. Прикладом такого підходу є застосування подкастів та відеоуроків, присвячених технічним новинам або інтерв'ю з експертами, що сприяє не лише вдосконаленню мовної підготовки, а й ознайомленню з актуальними тенденціями у професійній сфері.

Також цифрові освітні інструменти відкривають можливість організації онлайн-дискусій та симуляцій, що створює умови для відпрацювання навичок мовного спілкування в максимально наближених до реальних ситуацій. Завдяки цьому студенти можуть долучатися до віртуальних наукових конференцій, брати участь в обговоренні професійних проєктів або співпрацювати у міжнародних командах, що сприяє формуванню іншомовної комунікативної компетентності в умовах

професійного середовища. Освітні інструменти на кшталт Duolingo, Memrise, а також спеціалізовані платформи, орієнтовані на потреби технічних дисциплін, успішно інтегруються у професійну підготовку студентів технічних спеціальностей, сприяючи розвитку їхньої іншомовної комунікативної компетентності.

Відзначимо, що створює умови для активного відпрацювання лексичних, граматичних і фонетичних навичок іноземної мови в режимі реального часу, використання мобільних застосунків та соціальних мереж. Останні забезпечують можливість взаємодіяти з носіями мови, здійснювати обмін досвідом та застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях іншомовної комунікації.

Водночас важливим чинником ефективності змішаного навчання є організація якісного зворотного зв'язку. Його забезпечують автоматизовані системи тестування, онлайн-завдання та інтерактивні освітні платформи, які дають змогу швидко й об'єктивно оцінити рівень підготовки студентів. Такий підхід дозволяє своєчасно виявляти проблемні аспекти навчання та здійснювати необхідну корекцію освітнього процесу.

Висновки. Узагальнюючи наведені вище наукові підходи, можна виділити ключові переваги змішаного навчання у формуванні іншомовної комунікативної компетентності:

- Гнучкість і доступність (Н. Безлюдна, О. Безлюдний, О. Комар), що забезпечує можливість навчання у зручному місці та у власному темпі.
- Персоналізація освітнього процесу (Н. Бурмакіна), яка передбачає врахування індивідуального рівня мовної підготовки студентів і поступове ускладнення навчальних завдань.
- Підвищення мотивації та залученості (Є. Воронова, Т. Герасимчук, О. Губарева; Шеглова), що досягається завдяки використанню проєктного методу, рольових ігор, дискусій та командних завдань.
- Розвиток професійних і комунікативних навичок (О. Матієнко, С. Бучацька; М. Хурса), що забезпечується моделюванням реальних професійних ситуацій, участю в дискусіях, рольових іграх та міжкультурній взаємодії.
- Розширений доступ до освітніх ресурсів (Ю. Опанасюк), зокрема через використання електронних платформ (Moodle, Google Classroom, Blackboard), мультимедійних матеріалів (відео, подкасти, симуляції) та автентичних джерел (лекції іноземних фахівців, міжнародні журнали, технічна документація).
- Інтерактивність і співпраця (П. Пирогова), що реалізується через форуми, чати, групові проєкти, онлайн-дискусії та віртуальні наукові конференції.
- Ефективність оцінювання та зворотного зв'язку (Ю. Якусевич), яка забезпечується завдяки автоматизованим системам тестування,

онлайн-завданням і інтерактивним платформам, що дозволяють швидко виявляти прогалини у знаннях і коригувати навчальний процес.

Водночас застосування змішаного навчання супроводжується низкою труднощів, серед яких можна виокремити: технічні обмеження, недостатню готовність викладачів до інтеграції інноваційних технологій у навчальний процес, а також ризик зниження мотивації студентів. Подолання зазначених викликів, на думку науковців, можливе шляхом удосконалення освітніх програм та впровадження системи безперервного професійного розвитку педагогічних кадрів.

Вище зазначене надає можливість визначити такі особливості формування іншомовної комунікативної компетентності студентів технічних спеціальностей в умовах змішаного навчання що полягає у: поєднанні традиційних та цифрових форматів, інтеграції синхронних й асинхронних методів, персоналізації освітнього процесу, розвитку цифрової грамотності та професійної лексики, практико-орієнтованості, інтерактивності та колаборації, доступі до автентичних матеріалів, створенні мотиваційного середовища, забезпеченні якісного зворотного зв'язку та подоланні організаційно-технічних викликів.

Таким чином, змішане навчання постає як одна з найбільш перспективних моделей організації сучасного освітнього процесу. Воно забезпечує інтеграцію традиційних та цифрових методів навчання, сприяє формуванню іншомовної комунікативної компетентності студентів технічних спеціальностей і відповідає вимогам глобалізованого освітнього простору.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Безлюдна Н., Безлюдний О., Комар О. Педагогічні підходи до формування мовно-комунікативної компетентності вчителів початкової школи в умовах змішаного навчання. *Наука і техніка сьогодні*. 2024. №11(39). URL: [https://doi.org/10.52058/2786-6025-2024-11\(39\)-452-465](https://doi.org/10.52058/2786-6025-2024-11(39)-452-465) (дата звернення: 10.11.2024).
2. Бурмакіна Н. Досвід застосування технології змішаного навчання при формуванні іншомовної комунікативної компетентності студентів. *Humanities science current issues*. 2020. Т. 1, № 34. С. 237–241. URL: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/34-1-38> (дата звернення: 10.01.2025).
3. Воронова Є., Герасимчук Т., Губарева О. Проектний метод як один із способів формування іншомовної комунікативної компетентності студентів в умовах онлайн навчання. *Grail of Science*. 2022. №16. С. 285–289. URL: <https://doi.org/10.36074/grail-of-science.17.06.2022.048> (дата звернення: 28.10.2024).
4. Гонтаровська Н. Б. Концептуальні засади створення інноваційного освітнього середовища. *Педагогіка і психологія*. 2010. № 1 (66). С. 75–85.
5. Гончаренко-Закревська Н., Дюканова Н. Формування іншомовної комунікативної компетентності студентів в умовах цифровізації. *Наукові іннова-*

ції та передові технології. 2022. № 10(12). URL: [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2022-10\(12\)-311-319](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2022-10(12)-311-319) (дата звернення: 21.04.2025).

6. Денисюк М., Вишківська В. Психолого-педагогічні умови впровадження та реалізації інформаційно-комунікаційних технологій в освітній простір ЗВО. *Grail of Science*. 2024. № 37. С. 388–390. URL: <https://doi.org/10.36074/grail-of-science.15.03.2024.063> (дата звернення: 10.05.2025).

7. Лотоцька Ю. М. Технологія створення мотиваційного середовища у дистанційних курсах. *Theory and methods of e-learning*. 2014. Т. 4. С. 170–176. URL: <https://doi.org/10.55056/e-learn.v4i1.387> (дата звернення: 10.11.2024).

8. Матієнко О., Буцацька С. Формування іншомовної комунікативної компетентності у студентів немовних спеціальностей засобами рольових ігор. *Modern Information Technologies and Innovation Methodologies of Education in Professional Training Methodology Theory Experience Problems*. 2022. С. 154–166. URL: <https://doi.org/10.31652/2412-1142-2022-65-154-166> (дата звернення: 21.10.2024).

9. Оліхненко М. А. Забезпечення академічної доброчесності у вищій освіті: технології і практики. Академічна доброчесність, відкрита наука та штучний інтелект: як створити доброчесне освітнє середовище. 2023. URL: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-345-6-141> (дата звернення: 10.11.2024).

10. Опанасюк Ю. Дистанційне навчання як інноваційна технологія. *Політологічний вісник*. 2015. Вип. 78. С. 154–162.

11. Пирогова П. Г. Формування іншомовної комунікативної компетентності студентів нефілологічних спеціальностей засобами інтерактивних технологій: магістерська робота. 2021. URL: <https://dspace.znu.edu.ua/jspui/handle/12345/5627> (дата звернення: 21.10.2024).

12. Редька І. В. Створення інтерактивного середовища для вивчення англійської мови : thesis. 2013. URL: <http://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/44010> (дата звернення: 10.12.2024).

13. Романова О., Мудрик О. Метод змішаного навчання у викладанні англійської мови. *Актуальні питання у сучасній науці*. 2023. № 11(17). URL: [https://doi.org/10.52058/2786-6300-2023-11\(17\)-1009-1020](https://doi.org/10.52058/2786-6300-2023-11(17)-1009-1020) (дата звернення: 24.12.2024).

14. Слабко В. М., Запольська Ю. А. Формування професійної іншомовної компетентності студентів інженерно-технічних спеціальностей в умовах інформатизації вищої професійної освіти. *Наукові записки*. 2021. № 144. С. 169–177. URL: <https://doi.org/10.31392/nz-npu-144.2019.20> (дата звернення: 28.10.2024).

15. Хурса М. М. Переваги та недоліки дистанційних технологій у вищій освіті. 2017. URL: <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/5671> (дата звернення: 10.01.2025).

16. Щеглова А. О. Місце проектного методу для формування і розвитку іншомовної комунікативної компетентності студентів в умовах змішаного навчання. *Information Technologies and Learning Tools*. 2016. Т. 53, № 3. С. 142. URL: <https://doi.org/10.33407/itlt.v53i3.1381> (дата звернення: 28.10.2024).

17. Якусевич Ю. Г. Дистанційне навчання як прогресивна інформаційна технологія. *Theory and methods of learning fundamental disciplines in high school*. 2014. Т. 1. С. 259–265. URL: <https://doi.org/10.55056/fund.v1i1.445> (дата звернення: 10.11.2024).

18. Iliina Y. M., Skurativska T. I. Принципи створення мотиваційного середовища у дистанційних курсах розвитку. *Information Technologies and Learning Tools*. 2011. Т. 22, № 2. URL: <https://doi.org/10.33407/itlt.v22i2.433> (дата звернення: 15. 05.2025).

Дата першого надходження рукопису до видання: 15.08.2025
Дата прийнятого до друку рукопису після рецензування: 15.09.2025
Дата публікації: 24.09.2025